

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PAOLO MENGOZZI IŠVADA,
pateikta 2016 m. rugsėjo 28 d.¹

Byla C-323/15 P

Polynt SpA
prieš

Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA)

Byla C-324/15 P

Hitachi Chemical Europe GmbH

Polynt SpA
prieš

Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA)

„Apeliacinis skundas — Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 (REACH reglamentas) — 57 straipsnio f punktas — Labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos — Medžiagų, kurioms galiausiai reikalinga autorizacija, sąrašo sudarymas — Sprendimas, kuriuo nustatomas cikloheksano-1,2-dikarboksilo anhidridas, cis-cikloheksano-1,2-dikarboksilo anhidridas ir trans-cikloheksano -1,2-dikarboksilo anhidridas — Sprendimas, kuriuo nustatomas heksahidrometilftalio anhidridas, heksahidro-4-metilftalio anhidridas, heksahidro-1-metilftalio anhidridas ir heksahidro-3-metilftalio anhidridas (MHHPA) — Įtraukimas į nustatytų medžiagų sąrašą siekiant galiausiai įtraukti į XIV priedą — Medžiagų būdingų savybių keliamų pavojų įvertinimas — Vertinimas ir rizikos valdymo priemonė“

I – Įvadas

1. Savo apeliaciniais skundais *Polynt SpA* (byla C-323/15 P) ir *Hitachi Chemical Europe GmbH* bei *Polynt SpA* (byloje C-324/15 P) prašo panaikinti atitinkamai 2015 m. balandžio 30 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimus *Polynt ir Sitre / ECHA* (T-134/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:254) ir *Hitachi Chemical Europe ir kt. / ECHA* (T-135/13, EU:T:2015:253) (toliau kartu – skundžiamieji sprendimai).

2. Šiais sprendimais Bendrasis Teismas atmetė minėtų bendrovių ieškinius, kuriais prašoma iš dalies panaikinti 2012 m. gruodžio 18 d. Europos cheminių medžiagų agentūros (toliau – ECHA) sprendimą ED/169/2012 dėl labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų įtraukimo į kandidatinių medžiagų sąrašą (toliau – ginčijamas sprendimas) pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio

¹ — Originalo kalba: prancūzų.

Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB ir 2000/21/EB², vėliau iš dalies pakeisto 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1272/2008³ (toliau – REACH reglamentas), 59 straipsnį.

3. Tiksliau ginčijamu sprendimu – dėl jo pirmojoje instancijoje pareikšti ieškiniai buvo atmesti – ECHA nustatė, pirma, cikloheksano-1,2-dikarboksilo anhidridą (CE Nr. 201-604-9), cis-cikloheksano-1,2-dikarboksilo anhidridą (CE Nr. 236-086-3) ir trans-cikloheksano-1,2-dikarboksilo anhidridą (CE Nr. 238-009-9) (toliau – HHPA) ir, antra, heksahidrometilftalio anhidridą (CE Nr. 247-094-1), heksahidro-4-metilftalio anhidridą (CE Nr. 243-072-0), heksahidro-1-metilftalio anhidridą (CE Nr. 256-356-4) ir heksahidro-3-metilftalio anhidridą (CE Nr. 260-566-1) (toliau – MHPA) kaip medžiagas, pagal šio reglamento 59 straipsnį atitinkančias REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytus kriterijus.

4. Gavęs šiuos apeliacinius skundus, Teisingumo Teismas turi galimybę pirmą kartą išaiškinti REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, susijusį su cheminės medžiagos, šioje byloje – kvėpavimo takus jautrinančių medžiagų, nustatymu kaip labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos; šis nustatymas yra pirmasis REACH reglamente numatytos autorizacijos procedūros etapas. Visų pirma šiose bylose Teisingumo Teismui reikės analizuoti klausimą, ar, siekiant pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą nustatyti cheminę medžiagą kaip keliančią labai didelį susirūpinimą, būtina įvertinti medžiagos keliamą riziką, nes apeliančios pateikia šį teiginį savo apeliaciniuose skunduose ir kaltina Bendrąjį Teismą atmetus jį pirmojoje instancijoje. Iš tiesų neginčijama, jog Bendrasis Teismas nusprendė, kad, siekiant nustatyti cheminę medžiagą pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, pakanka įvertinti dėl medžiagoms būdingų savybių kylančius pavojus.

II – Teisinis pagrindas

5. REACH reglamento VII antraštinėje dalyje, kurioje yra jo 55–65 straipsniai, reglamentuojama autorizacijos procedūra.

6. REACH reglamento 56 straipsnyje nustatyta:

„1. Gamintojas, importuotojas ar tolesnis naudotojas nepateikia rinkai naudoti skirtos cheminės medžiagos arba pats jos nenaudoja, jei ši cheminė medžiaga įtraukta į XIV priedą, nebent:

<...>

5. Tuo atveju, kai autorizacija cheminėms medžiagoms privaloma tik dėl to, kad jos atitinka 57 straipsnio a, b arba c punktų kriterijus arba dėl to, kad pagal 57 straipsnio f punktą nustatoma, kad jos pavojingos tik žmonių sveikatai, šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos, kai cheminės medžiagos naudojamos:

<...>“

7. REACH reglamento 57 straipsnyje „Į XIV priedą įtrauktinos cheminės medžiagos“ nurodyta:

„58 straipsnyje nustatyta tvarka į XIV priedą gali būti įtrauktos šios cheminės medžiagos:

a) cheminės medžiagos, atitinkančios priskyrimo „kancerogeniškumo“ (1A arba 1B kategorijos) pavojingumo klasei kriterijus pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.6 skirsnį;

2 — OL L 396, 2006, p. 1.

3 — OL L 353, 2008, p. 1.

- b) cheminės medžiagos, atitinkančios priskyrimo „mutageninio poveikio lytinėms ląstelėms“ (1A arba 1B kategorijos) pavojingumo klasei kriterijus pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.5 skirsnį;
- c) cheminės medžiagos, atitinkančios priskyrimo „toksinio poveikio reprodukcijai“ (1A arba 1B kategorijos – neigiamas poveikis lytinei funkcijai ir vaisingumui arba vystymuisi) pavojingumo klasei kriterijus pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.7 skirsnį;
- d) cheminės medžiagos, kurios yra patvarios, bioakumuliacinės ir toksiškos pagal šio reglamento XIII priedo kriterijus;
- e) cheminės medžiagos, kurios yra labai patvarios ir didelės bioakumuliacijos pagal šio reglamento XIII priedo kriterijus;
- f) 59 straipsnyje nustatyta tvarka kiekvienu konkrečiu atveju atskirai nustatytos cheminės medžiagos, trikdančios endokrininę sistemą arba pasižyminčios patvariomis, bioakumuliacinėmis ar toksiškomis savybėmis arba labai patvariomis ir didelės bioakumuliacijos savybėmis, neatitinkančios d arba e punktų kriterijų, kurios, kaip įrodyta moksliniais tyrimais, gali sukelti rimtą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai, prilygstantį a–e punktuose išvardytų cheminių medžiagų poveikiui.“

8. REACH reglamento 58 straipsnyje „Cheminių medžiagų įtraukimas į XIV priedą“ numatyta:

„1. Sprendimas įtraukti 57 straipsnyje nurodytas chemines medžiagas į XIV priedą priimamas 133 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Jame kiekvienos cheminės medžiagos atveju nurodoma:

a) cheminės medžiagos tapatybė, kaip nurodyta VI priedo 2 skirsnyje;

b) 57 straipsnyje nurodyta (-os) cheminei medžiagai būdinga (-os) savybė (-ės);

c) pereinamojo laikotarpio priemonės:

<...>

d) prireikus, peržiūros laikotarpiai tam tikriems naudojimui būdams;

e) naudojimo būdai arba naudojimo būdų kategorijos, kuriems netaikomas reikalavimas gauti autorizaciją, ir atleidimo nuo tokio reikalavimo sąlygos, jei tokių yra.

<...>“

9. REACH reglamento 59 straipsnyje „57 straipsnyje nurodytų cheminių medžiagų nustatymas“ išdėstyta:

„1. Siekiant nustatyti 57 straipsnyje nurodytus kriterijus atitinkančias chemines medžiagas ir sudaryti kandidatinių sąrašą, kuriame esančios cheminės medžiagos galiausiai bus įtrauktos į XIV priedą, taikoma šio straipsnio 2–10 dalyse išdėstyta tvarka. Agentūra šiame sąrašė nurodo, kurios cheminės medžiagos yra jos darbo programoje pagal 83 straipsnio 3 dalies e punktą.

2. Komisija gali paprašyti Agentūros pagal atitinkamus XV priedo skirsnius parengti dokumentaciją apie chemines medžiagas, kurios, jos manymu, atitinka 57 straipsnyje nurodytus kriterijus. <...>

3. Valstybė narė, laikydamasi XV priedo, gali parengti dokumentaciją apie chemines medžiagas, kurios, jos manymu, atitinka 57 straipsnyje nurodytus kriterijus, ir perduoti jį Agentūrai. <...>

<...>“

10. REACH reglamento 60 straipsnyje „Autorizacijos suteikimas“ nustatyta:

„1. Komisija atsako už sprendimų dėl paraiškų autorizacijai pagal šią antraštinę dalį gauti priėmimą.

2. Nepažeidžiant 3 dalies, autorizacija suteikiama tuo atveju, kai cheminės medžiagos naudojimo keliamą riziką žmonių sveikatai ar aplinkai dėl XIV priede nurodytų cheminei medžiagai būdingų savybių yra tinkamai kontroliuojama pagal I priedo 6.4 skirsnį ir kaip nurodyta pareiškėjo pateiktoje cheminės saugos ataskaitoje, atsižvelgiant į 64 straipsnio 4 dalies a punkte nurodyto Rizikos vertinimo komiteto nuomonę. Suteikdama autorizaciją ir bet kokiomis joje nurodomomis sąlygomis Komisija atsižvelgia į visus sprendimo priėmimo metu žinomus išleidimus, išsiskyrimus ir nuotėkius, įskaitant riziką, kylančią dėl išsklaidyto ar plačiai paplitusio naudojimo.

<...>

3. 2 dalis netaikoma:

- a) cheminėms medžiagoms, atitinkančioms 57 straipsnio a, b, c ar f punktuose nurodytus kriterijus, kurioms neįmanoma nustatyti ribų pagal I priedo 6.4 skirsnį;
- b) cheminėms medžiagoms, atitinkančioms 57 straipsnio d ar e punktuose nurodytus kriterijus;
- c) pagal 57 straipsnio f punktą nustatytoms cheminėms medžiagoms, pasižyminčioms patvariomis, bioakumuliacinėmis ar toksiškomis savybėmis arba labai patvariomis ir didelės bioakumuliacijos savybėmis.

4. Jei autorizacijos negalima suteikti pagal 2 dalį, ar cheminių medžiagų, nurodytų 3 dalyje, atveju, ji gali būti suteikiama tik įrodžius, kad socialinė ir ekonominė nauda nusveria riziką žmonių sveikatai ar aplinkai, kylančią dėl cheminės medžiagos naudojimo, ir jei nėra tinkamų alternatyvių cheminių medžiagų ar technologijų. <...>

<...>“

11. REACH reglamento 62 straipsnyje „Paraiškos autorizacijai gauti“ numatyta:

„1. Paraiška autorizacijai gauti pateikiama Agentūrai.

<...>

4. Paraiškoje autorizacijai gauti nurodoma tokia informacija:

<...>

- d) pagal I priedą parengta cheminės saugos ataskaita, jei ji nebuvo pateikta registruojant, apie cheminės medžiagos (-ų) naudojimo keliamą riziką žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai dėl XIV priede nurodytų cheminei medžiagai būdingų savybių;

<...>“

III – Bylų aplinkybės

12. Iš skundžiamų sprendimų 1–3 punktų matyti, kad HHPA ir MHHPA yra rūgšties cikliniai anhidridai. Šios medžiagos naudojamos kaip tarpinės medžiagos arba monomerai, taip pat prekių ir polimerinių dervų gamybai⁴.

13. Šios medžiagos, be kita ko, buvo priskirtos prie 1 kategorijos kvėpavimo takus jautrinančių medžiagų, kurių įkvėpus gali atsirasti alerginė reakcija, astmos simptomų arba gali pasunkėti kvėpavimas. HHPA ir MHHPA buvo įrašytos į Reglamento Nr. 1272/2008 VI priedo 3 dalyje esančią 3.1 lentelę.

14. 2012 m. rugpjūčio 6 d. Nyderlandų Karalystė perdavė ECHA dokumentus, kuriais siūlė pripažinti HHPA ir MHHPA labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis, kurias reikėtų įtraukti į REACH reglamento XIV priedą pagal šio reglamento 57 straipsnio nuostatas. Iš skundžiamų sprendimų 4 punkto matyti, kad Nyderlandų Karalystė siūlė pripažinti HHPA ir MHHPA medžiagomis, dėl kurių atlikus mokslinius tyrimus įrodyta, kad jos gali turėti didelį poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai, keliantį tokio pat lygio susirūpinimą kaip ir REACH reglamento 57 straipsnio a–e punktuose išvardytos cheminės medžiagos pagal šio reglamento 57 straipsnio f punktą.

15. Apeliantėms pateikus pastabas dėl dokumentacijos, susijusios su HHPA ir MHHPA nustatymu, ECHA perdavė dokumentaciją REACH reglamento 76 straipsnio 1 dalies e punkte numatytam ECHA valstybių narių komitetui, o šis 2012 m. gruodžio 13 d. vienbalsiai priėmė sprendimą dėl HHPA ir MHHPA pripažinimo labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis, atitinkančiomis REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytus kriterijus. Tą pačią dieną REACH valstybių narių komitetas priėmė atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus dėl HHPA ir MHHPA pripažinimo medžiagomis, keliančiomis labai didelį susirūpinimą dėl kvėpavimo takus jautrinančių jų savybių pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą (toliau – patvirtinamieji dokumentai).

16. Pasibaigus REACH reglamento 59 straipsnyje numatyta procedūrai, ECHA priėmė ginčijamą sprendimą, kuriuo pripažino HHPA ir MHHPA medžiagomis, atitinkančiomis šio reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytus kriterijus. Visų pirma ECHA laikėsi nuomonės, kad šios medžiagos kelia tokio pat lygio susirūpinimą kaip ir REACH reglamento 57 straipsnio a–c punktuose išvardytos kancerogeninės, mutageninės ir toksiškos reprodukcijai medžiagos.

IV – Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamais sprendimais

17. 2013 m. vasario 28 d. apeliantės pareiškė atitinkamus ieškinius dėl ginčijamo sprendimo dalinio panaikinimo.

18. Bendrasis Teismas leido Komisijai ir Nyderlandų Karalystei įstoti į bylas palaikyti ECHA reikalavimų bylose T-134/13 ir T-135/13. Jis taip pat leido *REACH ChemAdvice GmbH* ir *New Japan Chemical* įstoti į bylą palaikyti apeliančių reikalavimų. 2014 m. spalio 15 d. nutartimi Bendrasis Teismas sujungė abi bylas, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis.

19. Skundžiamais sprendimais Bendrasis Teismas atmetė visus apeliančių ieškinius ir priteisė iš jų bylinėjimosi išlaidas.

4 — Šios medžiagos, be kita ko, naudojamos kaip kietikliai iš epoksidinės dervos gaminamoms izoliuojančiosioms medžiagoms. Epoksidinė derva dažnai naudojama elektros įrangos ir sistemų gamybos pramonėje, konkrečiau – įrenginių, per kuriuos perduodant ir paskirstant elektrą eina aukšta įtampa, izoliacijai, taip pat vėjo energijos generatorių ir šviesos diodų (angl. *light-emitting diode* (LED)) izoliacijai.

V – Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

20. Pareiškimais, kuriuos Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2015 m. birželio 30 d., apeliančios padavė šiuos apeliacinius skundus.

21. Kiekviena apeliančios prašo Teisingumo Teismo panaikinti su ja susijusį skundžiamą sprendimą ir ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su kiekviena iš jų, ir subsidiariai – grąžinti bylas Bendrajam Teismui ir priteisti iš ECHA bylinėjimosi išlaidas.

22. ECHA ir Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinius skundus ir priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

23. *New Japan Chemical, REACH ChemAdvice*, palaikydamos apeliančių reikalavimus, pateikė rašytines pastabas. Nyderlandų Karalystė pateikė rašytines pastabas palaikydama ECHA reikalavimus.

24. Teisingumo Teismas raštu pateikė šalims keletą klausimų. Apeliančios, ECHA ir Komisija atsakė į juos per nustatytus terminus.

25. Apeliančios, ECHA, Komisija ir *Sitre Srl*, įstojusi į Teisingumo Teismo nagrinėjamą bylą palaikyti apeliančių reikalavimų⁵, buvo išklaustytos dėl abiejų bylų bendrai surengtame 2016 m. birželio 15 d. posėdyje, kai pateikė žodines pastabas ir atsakymus į Teisingumo Teismo pateiktus klausimus.

VI – Analizė

26. Grįsdamos savo apeliacinius skundus apeliančios pateikia keturis pagrindus. Pirmasis pagrindas susijęs su motyvų prieštaravimu ir teisės klaidomis, dėl kurių buvo klaidingai aiškinamas ir taikomas REACH reglamento 57 straipsnio f punktas. Antrasis pagrindas susijęs su nenuosekliais motyvais ir teisės klaidomis, dėl kurių buvo klaidingai aiškinamas ir taikomas REACH reglamento 57 straipsnio f punktas. Trečiasis pagrindas susijęs su motyvavimo stoka, nes Bendrasis Teismas klaidingai rėmėsi REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalimi. Galiausiai ketvirtasis pagrindas susijęs su teisės klaidomis vertinant argumentus, susijusius su medžiagos poveikio vartotojui ar darbuotojui nebuvimu ir todėl klaidingu REACH reglamento 57 straipsnio f punkto taikymu.

A – Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su prieštaravimais motyvais ir teisės klaidomis, dėl kurių buvo klaidingai aiškinamas ir taikomas REACH reglamento 57 straipsnio f punktas

27. Šis pagrindą sudaro dvi dalys. Pirma, apeliančios teigia, kad, aiškindamas REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, teigdamas, kad pagal šią nuostatą siekiant pripažinti medžiagą keliančia labai didelį susirūpinimą nereikalaujama įvertinti rizikos. Antra, apeliančios tvirtina, kad skundžiamų sprendimų 71 ir 73 punktų motyvai yra prieštaringi.

1. Dėl pirmos dalies, susijusios su teisės klaida aiškinant REACH reglamento 57 straipsnio f punktą

a) Šalių argumentų santrauka

28. Pirmojo pagrindo pirma dalis susijusi su skundžiamų sprendimų 71, 81 ir 94 punktais, kiek juose Bendrasis Teismas atmetė tai, kad, siekiant nustatyti nagrinėjamas medžiagas pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, būtinas rizikos įvertinimas.

5 — *Sitre* buvo ieškovė abiejose Bendrajame Teisme nagrinėtose bylose.

29. Apeliantės nesutinka su tokiu REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimu.

30. Jų teigimu, Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino atskirti, viena vertus, medžiagas, kurioms taikomi REACH reglamento 57 straipsnio a–e punktai, ir medžiagas, kurioms taikomas šio reglamento 57 straipsnio f punktas. Medžiagos, nepriskiriamos šio reglamento 57 straipsnio a–e punktuose išvardytiems atvejams, galėtų būti laikomos keliančiomis labai didelį susirūpinimą tik papildomai išnagrinėjus kiekvieną konkretų atvejį. Atliekant šį nagrinėjimą gali būti vertinama tik rizika, į kurią reikia atsižvelgti nustatant rizikos valdymo priemonės, nes kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos nepatenka į REACH reglamento 57 straipsnio a–c punktuose nurodytų kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai medžiagų kategoriją.

31. Atsakydamos į Teisingumo Teismo raštu pateiktus klausimus, apeliantės teigia, kad tokį REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimą patvirtina sąvokos „utilisation“ vartojimas šio reglamento versijoje prancūzų kalba.

32. Per posėdį apeliantės patikslino, kad jų apeliaciniame skunde nurodytas rizikos vertinimas atitinka rizikos vertinimą, kaip jis suprantamas pagal REACH reglamento I priedą.

33. ECHA tvirtina, kad apeliantės nesuprato skundžiamų sprendimų sąvokų. Ši agentūra teigia, kad Bendrasis Teismas teisingai taikė teismo praktiką, suformuluotą Sprendimu *Etimine* (2011 m. liepos 21 d. Sprendimas *Etimine*, C-15/10, EU:C:2011:504), atskirdamas pavojus ir riziką. Iš tiesų Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad, kaip ir dėl 57 straipsnio a–e punktuose nurodytų medžiagų, REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nereikalaujama atlikti rizikos vertinimo. Tai, kad medžiaga kelia labai didelį susirūpinimą, gali būti nustatyta tik įvertinus šiai medžiagai būdingų savybių keliamus pavojus. ECHA taip pat primena, kad nesant poveikio ribinio lygio, kaip yra šioje byloje kalbant apie šias kvėpavimo takus jautrinančias medžiagas, neįmanoma atlikti įprasto rizikos vertinimo.

34. Per posėdį ECHA patikslino, kad, pirma, atsižvelgus į poveikio žmonėms duomenis, galima įvertinti medžiagoms būdingų savybių keliamus pavojus ir, antra, poveikio vertinimas ir rizikos vertinimas yra visiškai skirtingi procesai.

35. Komisija taip pat mano, jog Bendrasis Teismas pagrįstai teigė, kad pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą neprivaloma vertinti rizikos siekiant nustatyti medžiagas, kurios nepriskiriamos kitiems šio straipsnio punktais. Tai rodo šio reglamento tekstas ir struktūra.

b) Vertinimas

36. Skundžiamų sprendimų 69 punktuose Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Teisingumo Teismas 2011 m. liepos 21 d. Sprendime *Etimine* (C-15/10, EU:C:2011:504, 74 ir 75 punktai) jau pripažino, kad reikia skirti pavojus ir riziką. Pavojaus vertinimas yra pirmasis rizikos įvertinimo proceso etapas; rizikos vertinimas yra daug tikslesnis. Taigi su medžiagoms būdingomis savybėmis susijusių pavojų vertinimas neturi būti ribojamas specifinių naudojimo aplinkybių vertinimo, kaip yra vertinant riziką, ir gali būti tinkamai atliktas, nepaisant to, kur medžiaga naudojama, kokiu būdu su šia medžiaga galimas kontaktas ir kokie galimi jos poveikio lygiai.

37. Nors apeliančių pateikto pirmojo pagrindo pavadinime paminėti skundžiamų sprendimų 69 punktai, jos neginčija Bendrojo Teismo šiuose punktuose pateikto vertinimo ir jo nustatyto skirtumo tarp pavojų ir rizikos vertinimo, ir tai reikia pripažinti.

38. Šiuo klausimu ir siekiant geriau suprasti pavojų ir rizikos vertinimo skirtumą, visų pirma šiose bylose, norėčiau pridurti, kad, vertinant pavojus žmogaus sveikatai, siekiama nustatyti galimą maksimalų medžiagos poveikio lygį žmogui, kai šis poveikis nesukelia neigiamų pasekmių. Šis poveikio lygis, vadinamoji „išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė“ (*Derived No-Effect Level*, toliau – DNEL),

grindžiamas turimų su žmonėmis susijusių ir nesusijusių duomenų vertinimu⁶.

39. Vertinant poveikį siekiama nustatyti žinomus ar pagrįstai nuspėjamus šios medžiagos poveikio žmogui lygius⁷. Šiuo vertinimu atsižvelgiama į eksploataavimo sąlygas ir rizikos valdymo priemones. Apibūdinant riziką, lyginami, viena vertus, žinomo ar pagrįstai nuspėjamo šios medžiagos poveikio žmogui lygiai ir, kita vertus, atitinkamos DNEL. Riziką galima laikyti tinkamai suvaldyta, jeigu žinomo ar pagrįstai nuspėjamo šios medžiagos poveikio žmogui lygiai neviršija DNEL⁸.

40. Tai patikslinus, iš skundžiamų sprendimų 70 punktų, kurių apeliančės daugiau nekritikuoja, matyti, kad pavojingų medžiagų klasifikavimas ir ženklinimas Sąjungos lygmeniu, kaip nuo šiol yra vadovaujantis Reglamentu Nr. 1272/2008, grindžiami pavojų, susijusių su medžiagoms būdingomis savybėmis, vertinimu.

41. Skundžiamų sprendimų 71 punktuose Bendrasis Teismas padarė tokią išvadą: „Kadangi 1 kategorijos kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai medžiagų atveju šio klasifikavimo pakanka, kad medžiaga pagal [REACH reglamento] 57 straipsnio a–c punktus būtų nustatyta kaip kelianti labai didelį susirūpinimą, negali būti daroma išvada, kad siekdama nustatyti cheminę medžiagą pagal [REACH] reglamento 57 straipsnio f punktą ECHA privalo apsvarstyti rizikos įvertinimo galimybę.“

42. Skundžiamų sprendimų 81 punktuose Bendrasis Teismas taip pat atmetė apeliančių argumentus dėl neatsižvelgimo į rizikos valdymo priemones, patikras ir sąlygas, susijusias su darbuotojų apsauga, remdamasis tuo, kad „pakanka pažymėti, jog, viena vertus, pavojai, kurių kelia HHPA ir MHPA būdingos savybės, nepakito ir, kita vertus, tai, kad neigiamas tam tikros cheminės medžiagos poveikis, susijęs su jos naudojimu, gali būti tinkamai kontroliuojamas, nekliudo jos nustatyti kaip keliančios labai didelį susirūpinimą“.

43. Taigi Bendrasis Teismas konstatavo, kad HHPA ir MHPA būdingų savybių keliamų pavojų pakanka siekiant pateisinti jų pripažinimą labai didelį susirūpinimą keliančia medžiaga.

44. Šis vertinimas buvo atitinkamai patvirtintas byloje T-134/13 skundžiamo sprendimo 95 punkte ir byloje T-135/13 skundžiamo sprendimo 94 punkte.

45. Taigi Bendrasis Teismas pripažino, kad, siekiant nustatyti medžiagas pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, nebūtinai joks rizikos vertinimas, reikalaujama įvertinti tik pavojus, susijusius su šioms medžiagoms būdingomis savybėmis.

46. Apeliančės nesutinka su tokiu REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimu ir teigia, kad pagal šią nuostatą *reikalaujama* atsižvelgti į rizikos vertinimą.

47. Nors skundžiami sprendimai motyvuoti gana lakoniškai, nesutinku su šia nuomone.

48. Pirmiausia reikia priminti, kad REACH reglamentu įtvirtinta integruota cheminių medžiagų kontrolės sistema, apimanti jų registraciją, vertinimą, autorizaciją ir galimą naudojimo ribojimą⁹.

6 – Žr. REACH reglamento I priedo 1 skirsnį.

7 – Žr. REACH reglamento I priedo 5 skirsnį.

8 – Žr. REACH reglamento I priedo 6 skirsnį.

9 – Žr. 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *FCD ir FMB* (C-106/14, EU:C:2015:576, 32 punktas) ir 2016 m. kovo 17 d. Sprendimą *Canadian Oil Company Sweden ir Rantén* (C-472/14, EU:C:2016:171, 25 punktas).

49. REACH reglamente ypatingas dėmesys skirtas medžiagoms, kurios laikomos keliančiomis labai didelį susirūpinimą, kaip, be kita ko, matyti iš šio reglamento 63, 69 ir 70 konstatuojamųjų dalių¹⁰, ir kurioms taikoma šio reglamento VII antraštinėje dalyje, kurioje yra REACH reglamento 55–66 straipsniai, numatyta autorizacijos procedūra.

50. Pagal autorizacijos procedūrą į REACH reglamento XIV priedą įtrauktų medžiagų naudojimas ir pateikimas rinkai turi būti autorizuos. Šią procedūrą sudaro trys etapai.

51. Trumpai tariant, pirmuoju etapu nustatomos labai didelį susirūpinimą pagal REACH reglamento 57 straipsnį keliančios medžiagos ir jos įtraukiamos į kandidatinių sąrašą medžiagų, kurios *galiausiai* įtrauktinos į šio reglamento XIV priedą „Autorizuotinių cheminių medžiagų sąrašas“. Žinoma, prie šio pirmojo etapo dar sugrįšiu, nes jis yra šių apeliacinių skundų esmė. Per antrąjį procedūros etapą kai kurios kandidatines medžiagas įtraukiamos į minėtą XIV priedą pagal REACH reglamento 58 straipsnį. Trečiasis autorizacijos procedūros etapas susijęs su autorizacija, taikoma į REACH reglamento XIV priedą įtrauktoms medžiagoms. Iš esmės, be autorizacijos medžiaga negali būti nei naudojama, nei pateikiama rinkai.

52. REACH reglamento 57 straipsnyje, kuris, kaip jau nurodyta pirmiau, susijęs su pirmuoju autorizacijos procedūros etapu, numatyti labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, kurios gali būti įtrauktos į minėto reglamento XIV priedą, nustatymo kriterijai. Šio straipsnio a–c punktuose nurodytos medžiagos, kurios atitinka jų klasifikavimo kaip kancerogeninių, mutageninių ar toksiškų reprodukcijai medžiagų kriterijus, pagal Reglamento Nr. 1272/2008 I priedą priskiriamos prie 1A arba 1B kategorijos (toliau – CMR medžiagos), o d ir e punktuose – medžiagos, kurios yra patvarios, linkusios bioakumuliuotis ir toksiškos (PBT), taip pat labai patvarios ir didelės bioakumuliacijos medžiagos (vPvB), taikant REACH reglamento XIII priede nurodytus kriterijus¹¹ (toliau – PBT ir vPvB medžiagos).

53. REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytos „(REACH reglamento) 59 straipsnyje nustatyta tvarka kiekvienu konkrečiu atveju atskirai nustatytos cheminės medžiagos, trikdančios endokrininę sistemą arba pasižyminčios [PBT ir vPvB] savybėmis, neatitinkančios d arba e punktų kriterijų, kurios, kaip įrodyta moksliniais tyrimais, gali sukelti rimtą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai, prilygstantį a–e punktuose išvardytų cheminių medžiagų poveikiui“.

54. Neginčijama, kad HHPA ir MHPA pagal Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo 3.4 skirsnį klasifikuojamos kaip kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos.

55. Be to, kaip buvo plačiau paaiškinta per posėdį Teisingumo Teisme, apeliančios savo atitinkamuose apeliaciniuose skunduose neginčija Bendrojo Teismo vertinimą, kuriuos jis pateikė skundžiamų sprendimų 45–48 punktuose ir pagal kuriuos kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos patenka į REACH reglamento 57 straipsnio f punkto taikymo sritį, o jame pateiktas medžiagų sąrašas iš tiesų yra neišsamus.

56. Taip pat neginčijama, kad CMR, PBT ir vPvB medžiagos priskiriamos prie labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų kategorijos remiantis vien jų klasifikacija pagal Reglamentą Nr. 1272/2008, kuri pati grindžiama tik pavojų, susijusių su šių medžiagų esminėmis savybėmis, vertinimu.

57. Kaip teigia apeliančios, be to, priešingai, nei Bendrasis Teismas konstatavo skundžiamų sprendimų 71 punktuose, visai kitaip būtų kalbant apie REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytas medžiagas. Siekdamas pagrįsti savo teiginį, kad pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų nustatymo etapu reikalaujama įvertinti ne tik

10 — Žr. 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimą *FCD ir FMB* (C-106/14, EU:C:2015:576, 34 punktas).

11 — Minėto reglamento XIII priede išvardyti PBP ir vPvB medžiagų nustatymo kriterijai.

pavojus, bet ir riziką, apeliančios remiasi mintimi, kad medžiagos, kurios nepriskiriamos prie REACH reglamento 57 straipsnio a–e punktuose nurodytų medžiagų, gali būti pripažįstamos labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis tik atlikus papildomą patikrą, o tai, apeliančių teigimu, galėtų būti tik rizikos vertinimas. Apeliančios teigia, jog atliekant šį rizikos vertinimą reikėtų įtraukti poveikio vertinimą, atsižvelgiant į rizikos valdymo priemones, kaip numatyta REACH reglamento I priedo 5 ir 6 skirsniuose. Atsakymuose į raštu pateiktus Teisingumo Teismo klausimus ir per posėdį apeliančios taip pat nurodė, jog žodžio „utilisation“ vartojimas REACH reglamento versijoje prancūzų k. patvirtintų jų teiginį, kad riziką reikia vertinti šio reglamento 57 straipsnio f punkte numatyto nustatymo etapu.

58. Pirmiausia reikia atmesti apeliančių argumentą, susijusį su REACH reglamento 57 straipsnio f punkto versijoje prancūzų k. vartojamo žodžio „utilisation“ nurodymu. Iš tiesų, kaip pabrėžė Komisija, šios sąvokos nėra jokioje kitoje šio straipsnio kalbinėje versijoje ir versijoje prancūzų k. tai yra „apmaudi klaida“. Bet kuriuo atveju pagal nusistovėjusią teismo praktiką būtinybė vienodai aiškinti Sąjungos teisės nuostatas neleidžia, kad, kilus abejonių, nuostatos tekstas būtų nagrinėjamas atskirai, ir reikalauja, kad jis būtų aiškinamas ir taikomas atsižvelgiant į kitas redakcijas oficialiosiomis kalbomis¹².

59. Tačiau iš šių redakcijų aiškiai matyti¹³, kad REACH reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytas „[lygiavertis susirūpinimo lygis]“ siejamas su pačiomis šio straipsnio a–e punktuose išvardytomis medžiagomis, o ne su jų naudojimu.

60. Atsižvelgiant į tai, CMR medžiagų pripažinimas labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis grindžiamas vien ta pavojaus klase, kuri nustatoma pagal Reglamentą Nr. 1272/2008, o PBT ir vPvB medžiagų pripažinimas tokiomis medžiagomis grindžiamas tik REACH reglamento XIII priedo kriterijais.

61. Taip pat nepaneigama, kad priklausymas konkrečiai pavojaus klasei pagal Reglamentą Nr. 1272/2008 nėra būtina sąlyga, kad konkrečios medžiagos patektų į REACH reglamento 57 straipsnio f punkto taikymo sritį¹⁴. Iš tiesų, nors šioje byloje HHPA ir MHHPA priskiriamos prie Reglamento Nr. 1272/2008 I priedo pavojaus klasės, susijusios su kvėpavimo takus jautrinančiomis medžiagomis, endokrininę sistemą trikdančios medžiagos kol kas nepriskiriamos prie jokios pavojaus klasės, nors jos paminėtos REACH reglamento 57 straipsnio f punkte vardijant medžiagas, kurias galima pripažinti labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis.

62. Kad toks kvalifikavimas būtų galimas, pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą būtinos dvi sąlygos: pirma, turi būti „įrodyta moksliniais tyrimais, [kad jos] gali sukelti rimtą poveikį žmonių sveikatai ar aplinkai“, ir, antra, šis poveikis turi kelti „[susirūpinimą, prilygstantį]“ šio straipsnio a–e punktuose išvardytų medžiagų keliamam susirūpinimui.

63. Kaip pripažino ECHA ir Komisija, jeigu, kaip šioje byloje, medžiagos priskiriamos prie pavojaus klasės pagal Reglamento Nr. 1272/2008 I priedą, ši klasifikacija yra pirmas etapas, į kurį atsižvelgiama, kad būtų tenkinama pirmesniame šios išvados punkte nurodyta pirmoji sąlyga. Vis dėlto jos nepakanka, kad nagrinėjamos medžiagos būtų laikomos keliančiomis labai didelį susirūpinimą, kaip tai suprantama pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą.

12 — Žr., be kita ko, 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimą *EMU Tabac ir kt.* (C-296/95, EU:C:1998:152, 36 punktas) ir 2015 m. birželio 11 d. Sprendimą *Pfeifer & Langen* (C-51/14, EU:C:2015:380, 34 punktas).

13 — Žr., be kita ko, versijas ispanų k. („que suscitan un grado de preocupación equivalente al que suscitan otras sustancias enumeradas en las letras a) a e)“), vokiečių k. („die ebenso besorgniserregend sind wie diejenigen anderer in den Buchstaben a bis e aufgeführter Stoffe“), anglų k. („which give rise to an equivalent level of concern to those of other substances listed in points a) to e)“), italų k. („che danno adito ad un livello di preoccupazione a quella suscitata dalle altre sostanze di cui alle lettere da a) a e)“) ir suomių k. („jotka antavat aihetta samantasoiseen huoleen kuin muiden a-e alakohdassa lueteltujen aineiden vaikutukset“).

14 — Taip pat žr. REACH reglamento I priedo 1.3.1 skirsnį.

64. Tačiau tai nereiškia, jog dėl mokslinių įrodymų, kad nagrinėjamos medžiagos gali daryti didelį poveikį sveikatai ar aplinkai, būtina įvertinti šių medžiagų keliamą riziką. Akivaizdu, kad, kaip patikslinta REACH reglamento I priedo 1–4 skirsniuose, vertinant pavojus, susijusius su šių medžiagų savybėmis, gali būti atsižvelgta į istorinius duomenis apie šių medžiagų poveikį žmonėms. Nei ECHA, nei Komisija to neginčija. Bendrasis Teismas taip pat neteigė priešingai. Iš tiesų, kalbant apie pramonėje naudojamas kvėpavimo takus jautrinančias medžiagas, šie duomenys ir jų analizė leidžia geriau nustatyti šioms medžiagoms būdingą pavojingumo lygį ir atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį patikrinti, ar šios medžiagos daro didelį poveikį žmonių sveikatai.

65. Tačiau ši analizė neprilygsta nei poveikio, nei rizikos vertinimui ar juo labiau nelemia atsižvelgimo į rizikos valdymo priemones, kaip Bendrasis Teismas teisingai pripažino skundžiamuose sprendimuose.

66. Kitaip tariant, nagrinėjamų medžiagų „didelio poveikio“ nurodymas visai nereiškia, kad reikia imtis vertinti riziką. „Didelis poveikis“ reiškia pavojingumo lygį ar laipsnį, susijusį su medžiagų savybėmis. Taigi pagal REACH reglamento I priedo 1 skirsnį vertinant pavojus žmonių sveikatai reikia atsižvelgti ne tik į nagrinėjamos medžiagos toksikokinetines savybes (absorbcija, metabolizmas, pasiskirstymas ir pašalinimas), bet ir į išvardytas „poveikio grupes“, įskaitant jautrinimą, nereikalaujant, kad būtų atsižvelgiama į tikrinamos medžiagos naudojimo sąlygas. REACH reglamento 115 konstatuojamojoje dalyje taip pat patvirtinta, kad sąvoka „poveikis“ nurodo medžiagų savybes, tačiau į šio poveikio nustatymą neįtraukiamas rizikos vertinimas¹⁵.

67. Tačiau pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą sąlygos, susijusios su nagrinėjamų medžiagų daromu dideliu poveikiu, nepakanka, kad nagrinėjamos medžiagos būtų pripažintos labai didelį susirūpinimą keliančiomis medžiagomis. Taip pat reikia mokslškai įrodyti, kad šis didelis poveikis kelia tokio lygio susirūpinimą, kuris prilygsta REACH reglamento 57 straipsnio a–e punktuose išvardytų medžiagų keliamam susirūpinimui.

68. Tačiau nurodant „susirūpinimą, prilygstantį“ REACH reglamento 57 straipsnio a–e punktuose išvardytų medžiagų keliamam susirūpinimui, t. y. susirūpinimą, grindžiamą tik pavojais, susijusiais su šioms medžiagoms būdingomis savybėmis, REACH reglamento 57 straipsnio f punkte reikalaujama palyginti pavojingumo lygius, susijusius su medžiagų savybėmis, o ne su rizikos lygiais. Taigi, kaip matyti iš 2012 m. gruodžio 13 d. priimtų patvirtinamųjų dokumentų, ECHA parengė tam tikrus kriterijus, kuriais remiantis pagal nagrinėjamų medžiagų pavojingumą galima nustatyti, ar jas galima laikyti keliančiomis „susirūpinimą, prilygstantį“ CMR medžiagų keliamam susirūpinimui¹⁶. Šie kriterijai ir jų vertinimas nėra šių apeliacinių skundų dalykas.

69. Šioje byloje palaikomą REACH reglamento 57 straipsnio f punkto pažodinį aiškinimą patvirtina kai kurios kitos šio reglamento nuostatos.

15 — REACH reglamento 115 konstatuojamojoje dalyje patikslinta: „Ištekčiai turėtų būti pagrindinai skirti didžiausią susirūpinimą keliančioms cheminėms medžiagoms. Todėl cheminė medžiaga turėtų būti įtraukta <...>, jei ji atitinka cheminių medžiagų klasifikavimo [CMR] arba kvėpavimo sistemą jautrinančiomis cheminėmis medžiagomis kriterijus, arba esant kitokiam poveikiui – kiekvienu konkrečiu atveju.“

16 — Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ECHA rekomendacijose dėl XV priede nurodytos dokumentacijos, susijusios su labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų nustatymu, parengimo skelbiama mokslinė ir techninė informacija, kuri gali būti naudojama siekiant įrodyti, kad medžiaga kelia susirūpinimą, prilygstantį CMR medžiagų keliamam susirūpinimui. Pagal šias rekomendacijas „susirūpinimą medžiagomis, turinčiomis kancerogeninių, mutageninių ir toksiškų reprodukcijai savybių, lemia įvairūs veiksniai (pasekmių sunkumas, dažnai negrįžtamas pasekmių pobūdis, pasekmės visuomenei ir sunkumai atliekant rizikos vertinimą, grindžiamą medžiagos koncentracija), į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant, ar medžiaga kelia susirūpinimą, kuris prilygtų CMR keliamam susirūpinimui (1 arba 2 kat.)“. Be to, kaip ECHA pažymi savo atsakymuose į Teisingumo Teismo pateiktus klausimus, šie veiksniai susiję su pavojų įvertinimu, kaip numatyta REACH reglamento I priedo 1–4 skirsniuose.

70. Taigi pagal REACH reglamento 58 straipsnio 1 dalies b punktą sprendime įtraukti medžiagas į šio reglamento XIV priedą turi būti, be kita ko, nurodyta „57 straipsnyje nurodyta (-os) cheminei medžiagai būdinga (-os) savybė (-ės)“, šioje nuostatoje nenustatant skirtumo tarp šio reglamento 57 straipsnio a–f punktų. Minėto reglamento XIV priedo pirma skiltis patvirtina, kad prašoma informacija – tai tik „57 straipsnyje nurodyta (-os) cheminei medžiagai būdinga (-os) savybė (-ės)“, taigi įskaitant šio straipsnio f punktui priskiriamas medžiagas.

71. Be to, REACH reglamento XV priede, kalbant apie dokumentaciją, susijusią, be kita ko, su lygiavertį susirūpinimą keliančia medžiaga pagal šio reglamento 59 straipsnį, patikslinta, kad „*įvertinamas pavojingumas* ir atliekamas [apie šią medžiagą turimos informacijos] palyginimas su 57 straipsnio f punktu pagal atitinkamas I priedo 1–4 skirsnių dalis“¹⁷.

72. Be to, REACH reglamento 56 straipsnio 5 dalyje, 60 straipsnio 2 dalyje ir 62 straipsnio d punkte nurodytas šio reglamento 57 straipsnio f punkte nurodytų medžiagų nustatymas tik pagal šių medžiagų keliamus „pavojus“ arba joms „būdingas savybes“, niekur neminint rizikos vertinimo ar juo labiau atsižvelgimo į rizikos valdymo priemones¹⁸.

73. Aiškinimą, kad pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą reikalaujama tikrinti tik medžiagų pavojingumą, taip pat patvirtina pagal šio reglamento VII antraštinę dalį nustatytos autorizacijos sistemos bendra struktūra.

74. Iš tiesų, kaip nurodyta šios išvados 51 punkte, autorizacijos sistemą sudaro trys etapai, t. y. labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų nustatymas ir jų įtraukimas į kandidatinių sąrašą medžiagų, kurios galiausiai būtų įtrauktos į medžiagų, kurioms reikalinga autorizacija, sąrašą (REACH reglamento 57 ir 59 straipsniai), medžiagų, kurioms taikoma autorizacija, įrašymas į sąrašą (REACH reglamento 58 straipsnis) ir prašomų autorizacijų suteikimas (REACH reglamento 60–64 straipsniai).

75. Tačiau iš šios sistemos matyti, kad rizikos vertinimo reikalaujama tik autorizacijų suteikimo etapu.

76. Iš tiesų pagal REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalį autorizacija suteikiama, jeigu cheminės medžiagos *naudojimo* keliami *rizika* žmonių sveikatai ar aplinkai dėl XIV priede nurodytų jai būdingų savybių yra tinkamai kontroliuojama, kaip tai įrodo REACH reglamento I priedo 6 skirsnyje numatytas rizikos vertinimas.

77. Be to, jeigu autorizacija negali būti suteikta pagal REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalį arba medžiagoms, kurių maksimalaus galimo poveikio žmogui (DNEL) neįmanoma nustatyti, kaip yra kalbant apie HHPA ir MHPA, šio reglamento 60 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad autorizacija gali būti suteikta tik įrodžius, kad socialinė ir ekonominė nauda nusveria *riziką* žmonių sveikatai ar aplinkai, *kylančią dėl* cheminės medžiagos *naudojimo*, ir nesant tinkamų alternatyvių cheminių medžiagų. Šiuo sprendimu reikia atsižvelgti, be kita ko, į *riziką*, susijusią su medžiagos naudojimu, taip pat į siūlomų *rizikos valdymo* priemonių reikšmingumą ir efektyvumą.

78. Galiausiai, jeigu būtų pritarta apeliančių palaikomam aiškinimui, kad cheminės medžiagos nustatymo etapu reikia atsižvelgti į rizikos vertinimą, apimančią rizikos valdymo priemones, daugeliui cheminių medžiagų, kurios yra potencialiai labai pavojingos, nebebūtų taikomi visi REACH reglamente numatytos autorizacijos procedūros etapai. Visų pirma, jeigu cheminių medžiagų, kurioms autorizacija gali būti suteikta tik įrodžius, kad nėra atitinkamų alternatyvių medžiagų¹⁹, kaip šioje byloje, nustatymo etapu būtų atsižvelgiama į rizikos valdymo priemones, pramonės subjektai išvengtų bet kokios

17 — Kursyvu išskirta mano.

18 — Šį teiginį taip pat pagrindžia tai, kad, priešingai dokumentacijai, susijusiai su lygiavertį susirūpinimą keliančios medžiagos nustatymu, pagal REACH reglamento XV priedą dokumentacija, susijusi su pasiūlymais dėl ribojimo, turėtų apimti ir pavojų vertinimą, ir atitinkamos cheminės medžiagos rizikos vertinimą.

19 — Pagal REACH reglamento 60 straipsnio 4 dalį.

būtinybės nustatyti šių medžiagų buvimą. Tačiau ši pasekmė neatitiktų vieno iš svarbių REACH reglamento tikslų – skatinti, o tam tikrais atvejais užtikrinti, kad labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos galiausiai būtų pakeistos mažiau pavojingomis medžiagomis, jeigu yra tinkamų ir pagrįstų alternatyvių sprendimų²⁰.

79. Atsižvelgdamas į šiuos argumentus, laikausi nuomonės, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, nusprenddamas, kad pripažįstant chemines medžiagas keliančiomis labai didelį susirūpinimą, kaip numatyta REACH reglamento 57 straipsnio f punkte, nereikalaujama atsižvelgti į rizikos vertinimą.

2. Dėl antros dalies, susijusios su prieštariniais skundžiamų sprendimų 71 ir 73 punktų motyvais

a) Šalių argumentų santrauka

80. Apeliantės teigia, kad skundžiamų sprendimų 71 ir 73 punktų motyvai yra priešaringi. Iš tiesų, nors skundžiamų sprendimų 71 punktuose Bendrasis Teismas tvirtino, jog tam, kad medžiaga būtų pripažinta keliančia labai didelį susirūpinimą pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, nereikia atlikti medžiagos rizikos vertinimo, jis nusprendė priešingai tų pačių sprendimų 73 punktuose.

81. ECHA ir Komisija siūlo atmesti šią dalį. Jų nuomone, apeliantės klaidingai aiškina skundžiamų sprendimų 73 punktus. Visų pirma šios šalys teigia, kad pagal ECHA rekomendacijas reikalaujama ne rizikos analizės, o nustatyti, ar įprastas rizikos vertinimas leidžia tinkamai reaguoti į riziką. Tačiau įprastas rizikos vertinimas neturi būti taikomas medžiagoms, dėl kurių, kaip šioje byloje, neįmanoma nustatyti DNEL, t. y. maksimalaus galimo poveikio lygio žmogui, kai šis poveikis dar nesukelia rimtų pasekmių.

b) Analizė

82. Pirmiausia, mano nuomone, pirmojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti kaip nereikšmingą. Iš tiesų, kadangi, kaip jau buvo išanalizuota pirmiau, skundžiamų sprendimų 71 punktuose Bendrojo Teismo pateiktas REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimas yra pagrįstas, tai, kad šių sprendimų 73 punktuose jis tvirtino priešingai, nesukelia jokių pasekmių šių sprendimų rezoliucinėms dalims, todėl jų nereikia panaikinti²¹.

83. Jei Teisingumo Teismas vis dėlto manytų, kad pagrindo dalį, susijusią su prieštariniais motyvais, reikėtų nagrinėti iš esmės, manau, kad bet kuriuo atveju ją reikia atmesti.

84. Pirmiausia reikia priminti, jog skundžiamų sprendimų 73 punktuose Bendrasis Teismas nurodė, kad „dėl fakto, kad patvirtinamojo dokumento 6.3 punkte, kuriame šiuo klausimu pateikiama nuoroda į [ECHA] rekomendacijas dėl labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų nustatymo, minimas įprastas rizikos vertinimas, taip pat pažymėtina, kad pagal šį punktą galimybė užkirsti kelią tam tikros cheminės medžiagos poveikiui pasitelkiant įprastą rizikos vertinimą tėra tik vienas iš aspektų, į kuriuos ECHA reikėtų atsižvelgti per cheminės medžiagos nustatymo kaip keliančios labai didelį susirūpinimą procedūrą pagal [REACH] reglamento 57 straipsnio f punktą <...>“.

85. Abiejų patvirtinamųjų dokumentų 6.3 punkte, į kuriuos Bendrasis Teismas daro nuorodą, pažodžiui pakartojamas ECHA XV priedo dokumentacijos, skirtos labai didelį susirūpinimą keliančioms medžiagoms nustatyti, rengimo rekomendacijų (toliau – ECHA rekomendacijos) 3.3.3.2 punktas.

20 — Žr. REACH reglamento 12 konstatuojamąją dalį ir 55 straipsnį.

21 — Šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 26 d. Nutartį *Righini / Komisija* (C-57/06 P, EU:C:2007:65, 62 ir 63 punktai) ir 2007 m. kovo 13 d. Nutartį *Arizona Chemical ir kt. / Komisija* (C-150/06 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2007:164, 47 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

86. Tačiau ECHA rekomendacijų 3.3.3.2 punkte, kuriame nurodomos aplinkybės, į kurias, be kita ko, ECHA turi atsižvelgti, tikrindama medžiagą pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, reikalaujama ne įvertinti riziką, o tiesiog nustatyti, ar *įprastas rizikos vertinimas leidžia tinkamai reaguoti į riziką*.

87. Šiuo aspektu reikėtų patikslinti, kad ECHA rekomendacijose ir skundžiamų sprendimų 73 punktuose Bendrojo Teismo nurodytas įprastas rizikos vertinimas atitinka REACH reglamento I priedo 6.4 skirsnyje numatytą rizikos vertinimą, grindžiamą numatomo poveikio lygio ir atitinkamos DNEL palyginimu (maksimalus galimas poveikio lygis žmogui, nesukeliantis neigiamų pasekmių).

88. Tačiau, kaip jau pažymėjau šios išvados 38 ir 39 punktuose, jeigu neįmanoma nustatyti medžiagos DNEL, jos įprasto rizikos vertinimo neįmanoma atlikti, o taip yra kalbant apie HHPA ir MHPA.

89. Taigi atrodo aišku, kad skundžiamų sprendimų 73 punktuose buvo tiesiog siekiama priminti atitinkamuose patvirtinamuosiuose dokumentuose padarytą ECHA valstybių narių komiteto išvadą, kad įprastas rizikos vertinimas HHPA ir MHPA netinka, o ne reikalauti, kad ECHA atsižvelgtų į rizikos vertinimą medžiagos nustatymo etapu pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą.

90. Šiomis aplinkybėmis negalima pritarti apeliančių siūlomai nuomonei, jog Bendrasis Teismas skundžiamų sprendimų 73 punktuose norėjo pasakyti, kad ECHA privalo atsižvelgti į rizikos vertinimą, kad galėtų išsiaiškinti, ar medžiaga pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą gali būti nustatyta kaip kelianti labai didelį susirūpinimą. Mano nuomone, iš to darytina išvada, kad skundžiamų sprendimų 71 ir 73 punktai neprieštarauja vienas kitam.

91. Todėl, nors pirmojo pagrindo antra dalis ir nebūtų nereikšminga, mano nuomone, ji nepagrįsta.

92. Šiomis aplinkybėmis siūlyčiau Teisingumo Teismui atmesti pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą.

B – Dėl antrojo pagrindo, susijusio su nenuosekliais motyvais ir teisės klaidomis, lėmusiomis klaidingą REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimą ir taikymą

1. Šalių argumentų santrauka

93. Apeliantės teigia, kad skundžiamų sprendimų 49 punktuose Bendrasis Teismas teigė, kad aiškinimo rekomendacijos, kaip antai ECHA rekomendacijos, nėra teisinio pobūdžio konsultacija. Tačiau, apeliančių teigimu, iš teismų praktikos matyti, kad tokios bendro elgesio gairės nėra nesukeliančios teisinių pasekmių, nes šiomis priemonėmis jas parengusios institucijos pačios apriboja savo diskrecijos įgyvendinimą²². Be to, kad skundžiamų sprendimų 49 ir 73 punktuose nurodė prieštarigus motyvus, Bendrasis Teismas dar nesilaikė šios nusistovėjusios teismo praktikos.

94. Apeliančių teigimu, kadangi Bendrasis Teismas, aiškindamas REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, neatsižvelgė į ECHA rekomendacijas, jis tinkamai neatsižvelgė į rizikos vertinimą. Todėl, pateikdamas skundžiamų sprendimų 65–91 punktuose nurodytus motyvus, Bendrasis Teismas klaidingai aiškino ir taikė REACH reglamento 57 straipsnio f punktą.

95. ECHA ir Komisija mano, kad šis pagrindas grindžiamas klaidingu skundžiamų sprendimų 49 ir 73 punktų aiškinimu, ir siūlo jį atmesti.

22 — Apeliantės šiuo klausimu nurodo 2005 m. birželio 28 d. Sprendimą *Dansk Rørindustri ir kt. / Komisija* (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209–212 punktai).

2. Vertinimas

96. Manau, kad šis pagrindas paremtas klaidingu skundžiamų sprendimų 49 punktų reikšmės aiškinimu.

97. Norint tinkamai suprasti Bendrojo Teismo atliktą vertinimą, reikėtų priminti, kad skundžiamų sprendimų 45–48 punktuose jis atmetė jam pateikto pirmojo pagrindo pirmą dalį, kurioje apeliančės teigė, kad kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos nepatenka į REACH reglamento 57 straipsnio f punkto taikymo sritį. Kaip jau pabrėžiau šios išvados 55 punkte, apeliančės apeliaciniame procese neginčija skundžiamų sprendimų 45–48 punktuose pateikto vertinimo.

98. Skundžiamų sprendimų 49 punktuose, kurie pradedami žodžiais „be to“, Bendrasis Teismas taip pat atmetė apeliančių argumentus, skirtus pirmojoje instancijoje pateikto pirmojo pagrindo pirmai daliai pagrįsti, kad ECHA rekomendacijos patvirtina REACH reglamento 57 straipsnio f punkto netaikytinumą kvėpavimo takus jautrinančioms medžiagoms. Bendrasis Teismas motyvavo šį atmetimą patikslindamas, kad „šis dokumentas yra darbo priemonė, kurią ECHA parengė siekdama *palengvinti* [REACH] reglamento *taikymą*. Kaip tose rekomendacijose teisingai nurodyta, [REACH] reglamento tekstas yra vienintelė autentiška teisinė nuoroda, o jose pateikta informacija nėra teisinio pobūdžio konsultacija.“²³

99. Taigi skundžiamų sprendimų 49 punktuose esantis vertinimas pateiktas tik išsamumo sumetimais. Mano nuomone, iš to darytina išvada, kad kritiką dėl šių skundžiamų sprendimų punktų galima laikyti nereikšminga²⁴.

100. Dėl to apeliančės taip pat kaltina Bendrąją Teismą neatsižvelgus į ECHA rekomendacijas, nagrinėjant pirmojoje instancijoje pateikto pirmojo pagrindo antrą dalį, susijusią su CMR medžiagų keliamam susirūpinimui prilygstančio susirūpinimo nebuvimu.

101. Tačiau, kaip pažymi pačios apeliančės, Bendrasis Teismas atsižvelgė į šį dokumentą skundžiamų sprendimų 73 punktuose, kurie priskirtini Bendrojo Teismo atsakymui į jam pateikto pirmojo pagrindo antrą dalį. Tai, kad Bendrasis Teismas nepritarė šiose rekomendacijose pateiktam aiškinimui, kurį palaikė apeliančės, yra kitas klausimas, kurį jau išnagrinėjau analizuodamas pirmąjį apeliacinių skundų pagrindą.

102. Priešingai, nei teigia apeliančės, tai, kad Bendrasis Teismas atsižvelgė į ECHA rekomendacijas skundžiamo sprendimo 73 punktuose, neprieštarauja šių sprendimų 49 punktuose pateiktam vertinimui. Iš tiesų, mano nuomone, visiškai teisinga atsisakyti atsižvelgti į šias rekomendacijas *aiškinant* REACH reglamento 57 straipsnio f punktą, kaip ir visiškai pagrįsta, kaip Bendrasis Teismas tai padarė skundžiamų sprendimų 73 punktuose, atsižvelgti į šias rekomendacijas, kai kalbama apie patikrą, kaip REACH reglamento nuostatos *taikomos* konkrečioms medžiagoms, visų pirma siekiant patikrinti, ar šios medžiagos kelia „[susirūpinimą, lygiavertį]“ CMR medžiagų keliamam susirūpinimui.

103. Todėl, mano nuomone, nebūtina nagrinėti kaltinimo, susijusio su privalomu ar neprivalomu ECHA rekomendacijų pobūdžiu, nes Bendrasis Teismas apskritai nepriėmė sprendimo šiuo klausimu. Iš tiesų skundžiamų sprendimų 49 punktai nėra taikomi bendrai, kaip teigia apeliančės, nes Bendrasis Teismas šiuose sprendimų punktuose tiesiog (ir pagrįstai) pareiškė savo poziciją, kad ECHA rekomendacijose pateiktas REACH reglamento 57 straipsnio f punkto aiškinimas nėra privalomas

23 — Kursyvu išskirta mano.

24 — Iš tiesų pagal nusistovėjusią teismo praktiką dėl perteklinių motyvų pateikti kaltinimai laikomi nereikšmingais. Žr., be kita ko, 2014 m. vasario 13 d. Sprendimą *Vengrija / Komisija* (C-31/13 P, EU:C:2014:70, 82 punktas).

Sąjungos teismui. Kitaip tariant, Bendrasis Teismas (pagrįstai) negrindė skundžiamų sprendimų 49 punktuose pateiktais motyvais savo išvados, kad, siekiant pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą pripažinti medžiagą keliančia labai didelį susirūpinimą, nereikalaujama rizikos vertinimo.

104. Todėl siūlau atmesti antrąjį apeliacinių skundų pagrindą kaip iš dalies nereikšmingą ir iš dalies nepagrįstą.

C – Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su motyvavimo stoka, nes Bendrasis Teismas klaidingai rėmėsi REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalimi

1. Šalių argumentų santrauka

105. Apeliantės iš esmės kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad jis skundžiamų sprendimų 61 ir 68 punktuose rėmėsi REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalimi siekdamas patvirtinti savo teiginį, kad nustatant cheminę medžiagą pagal šio reglamento 57 straipsnio f punktą nereikalaujama rizikos įvertinimo. Iš tiesų, viena vertus, apeliančių nuomone, pats Bendrasis Teismas skundžiamų sprendimų 73 punktuose pripažino, kad REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalis netaikytina HHPA ir MHPA. Kita vertus, nors apeliantės pripažįsta, kad tarp medžiagų nustatymo procedūros ir autorizacijos suteikimo procedūros yra ryšys, tai, kad gali būti suteikta autorizacija, neturi įtakos sprendimui pripažinti medžiagą keliančia labai didelį susirūpinimą ar jos tokia nepripažinti.

106. ECHA ir Komisija mano, kad apeliantės klaidingai aiškina nagrinėjamus skundžiamų sprendimų punktus. Visų pirma ECHA teigia, kad Bendrasis Teismas ne tik klaidingai nesirėmė REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalimi, bet netgi pagrįstai pasitelkė šią nuostatą siekdamas parodyti, kad jeigu medžiagos, kurių naudojimą galima suvaldyti, negalėtų būti nustatomos kaip keliančios labai didelį susirūpinimą ir įtrauktos į REACH reglamento XIV priedą, šio reglamento 60 straipsnio 2 dalis netektų prasmės.

2. Vertinimas

107. Kaip jau konstatuota, skundžiamų sprendimų 61 punktuose Bendrasis Teismas pripažino, kad „iš [ECHA] reglamento 60 straipsnio 2 dalies matyti, jog tai, kad neigiamas medžiagos poveikis, susijęs su jos naudojimu, gali būti tinkamai kontroliuojamas, neklaido nustatyti jos kaip labai didelį susirūpinimą keliančios medžiagos. Priešingu atveju, kaip tvirtina ECHA, galimybė pagal aptariamą nuostatą autorizuoti medžiagą, kurios keliama pavojai gali būti tinkamai kontroliuojami, netektų reikšmės.“

108. Skundžiamų sprendimų 68 punktuose Bendrasis Teismas patvirtino šį vertinimą.

109. Iš skundžiamų sprendimų matyti, kad šis vertinimas buvo atliekamas siekiant išaiškinti autorizacijos procedūros sistemą, įskaitant pirmąjį jos etapą, kuris, kaip jau minėta, yra nustatyti labai didelį susirūpinimą keliančias medžiagas, visų pirma pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą.

110. Nors REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalis tikrai netaikoma medžiagoms, kurioms negali būti nustatyta jokia DNEL, kaip yra kalbant apie HHPA ir MHPA, skundžiamų sprendimų 61 ir 68 punktuose nagrinėjamos medžiagos konkrečiai nenurodytos, o tiesiog siekiama bendrai paaiškinti ryšį tarp pirmojo etapo, kai medžiagos nustatomos, ir trečiojo etapo, susijusio su autorizacijų suteikimu. Todėl, neatsižvelgiant į konkretų REACH reglamento 60 straipsnio 2 dalies taikymą šioje byloje nagrinėjamos medžiagoms, visiškai pagrįsta teigti, kaip tai padarė ir Bendrasis Teismas, kad

rizikos valdymo priemonių priėmimas nekliudo pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą pripažinti medžiagos keliančia labai didelį susirūpinimą. Be to, manau, galima būti kategoriškesniam ir teigti, kad šių medžiagų nustatymo etapas yra būtinas prieš tikrinant ir vertinant šių medžiagų keliamą riziką.

111. Be to, priešingai, nei teigia apeliančės, tai, kad neįmanoma nustatyti konkrečios medžiagos DNEL, nereiškia, kad toliau prieš nustatant šią medžiagą pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą ar ją nustatant reikia vertinti riziką ar atsižvelgti į rizikos valdymo priemones.

112. Todėl siūlau atmesti apeliančių pateiktą trečiąjį pagrindą kaip nepagrįstą.

D – Dėl ketvirtojo pagrindo, susijusio su teisės klaidomis vertinant argumentus dėl HHPA ir MHPA poveikio vartotojams ar darbuotojams nebuvimo, dėl kurių buvo klaidingai taikomas REACH reglamento 57 straipsnio f punktas

1. Šalių argumentų santrauka

113. Apeliančės primena, kad skundžiamų sprendimų 67 punktuose Bendrasis Teismas atmetė jų argumentus, susijusius su HHPA ir MHPA keliamos rizikos nebuvimu dėl nedidelio šių medžiagų poveikio darbuotojams ir vartotojams, patikslindamos, kad negalima atmesti HHPA ir MHPA poveikio, kiek jis susijęs su vartotojais ir darbuotojais. Apeliančių teigimu, šia analize neatsižvelgiama į teismo praktiką, pagal kurią, vertinant riziką pagal atsargumo principą, „nulinė rizika“ neegzistuoja²⁵. Taigi Bendrasis Teismas, atmesdamas argumentus dėl HHPA ir MHPA poveikio vartotojams ir darbuotojams nebuvimo, rėmėsi klaidingu teisiniu kriterijumi.

114. ECHA teigimu, Bendrasis Teismas nenurodė „nulinės rizikos“. Be to, skundžiamuose sprendimuose neteigiama, kad apeliančės privalo įrodyti nulinės rizikos buvimą.

115. Komisija, be kita ko, tvirtina, kad medžiagos poveikio vartotojams ar darbuotojams vertinimas yra rizikos vertinimo dalis. Tačiau kadangi šio vertinimo nereikalaujama tuo etapu, kai nustatoma, ar medžiaga kelia labai didelį susirūpinimą, poveikio vartotojams ar darbuotojams nebuvimas taip pat neturi reikšmės šiam nustatymui.

2. Vertinimas

116. Reikia priminti, jog apeliančės Bendrajame Teisme, be kita ko, teigė, kad pagal produktų priežiūros programas ir taikytinus teisinius reikalavimus HHPA ir MHPA naudojami uždaroje sistemoje, dėl to poveikis negalimas ir užtikrinama labai nedidelė poveikio rizika, kuri yra beveik nulinė²⁶.

117. Skundžiamų sprendimų 67 punktuose Bendrasis Teismas atmetė šį teiginį, tvirtindamas, pirma, kad „vartotojų ir darbuotojų atveju joks [HHPA ir MHPA] poveikis, net remiantis apeliančių argumentais, negali būti atmestas“.

118. Iš skundžiamų sprendimų 68 punktų ir jų 69–73 punktų matyti, kad tada Bendrasis Teismas atmetė atsižvelgimą į apeliančių nurodytas rizikos valdymo priemones remdamasis argumentais, kuriuos jau nagrinėjau, analizuodamas pirmąjį ir trečiąjį apeliacinių skundų pagrindus, kuriuos taip pat siūlau atmesti. Iš tiesų skundžiamų sprendimų 68 punktai pradunami fraze „net darant prielaidą, kad

25 — Apeliančės šiuo klausimu nurodo 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Pfizer Animal Health / Taryba* (T-13/99, EU:T:2002:209, 145 punktas).

26 — Žr. jų argumentų santrauką skundžiamų sprendimų 65 punktuose.

visi [HHPA ir MHPA] naudotojai taikys veiksmingas rizikos valdymo priemones“, o tai netiesiogiai, bet neabejotinai reiškia, kad skundžiamų sprendimų 67 punktuose pateikti vertinimai yra „absorbuojami“ arba, kitaip tariant, jie yra subsidiarūs šių sprendimų 68–73 punktuose pateiktiems vertinimams.

119. Todėl kritikuodamos skundžiamų sprendimų 67 punktus, apeliančės pateikia pagrindą dėl Bendrojo Teismo pateikto subsidiaraus vertinimo. Ši kritika neturi reikšmės, nes net darant prielaidą, kad ji pagrįsta, ji neturi įtakos skundžiamų sprendimų rezoliucinei daliai ir negalėtų suteikti pagrindo jų panaikinti.

120. Bet kuriuo atveju Bendrasis Teismas nereikalavo iš apeliančių įrodyti „nulinę riziką“, nes nustatant medžiagas pagal REACH reglamento 57 straipsnio f punktą nereikalaujama vertinti rizikos ir atsižvelgti į rizikos valdymo priemones, kaip Bendrasis Teismas teisingai nusprendė skundžiamų sprendimų 68–73 punktuose.

121. Todėl siūlau atmesti ketvirtąjį pagrindą.

122. Atsižvelgdamas į pirmiau pateiktus argumentus, siūlau atmesti apeliacinius skundus.

VII – Dėl bylinėjimosi išlaidų

123. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

124. Pagal to paties Reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

125. Kadangi ECHA prašė iš apeliančių abiejose bylose priteisti bylinėjimosi išlaidas, jas reikėtų įpareigoti padengti ne tik jų pačių, bet ir ECHA bylinėjimosi išlaidas.

126. Remiantis Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalimi, įstojusios į bylą valstybės narės ir institucijos padengia savo išlaidas. Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 3 dalį Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad savo bylinėjimosi išlaidas turi padengti ir kitos šalys nei nurodytosios, be kita ko, šio reglamento 140 straipsnio 1 dalyje.

127. Kadangi Komisija ir Nyderlandų Karalystė įstojo į bylas, jos turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas. Taip pat siūlau, kad *New Japan Chemical*, *REACH ChemAdvice* ir *Sitre*, įstojusios į Teisingumo Teismo nagrinėjamą bylą palaikyti apeliančių reikalavimų, padengtų savo išlaidas.

VIII – Išvada

128. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

- atmesti apeliacinius skundus,
- *Polynt SpA* (byla C-323/15 P) ir *Hitachi Chemical Europe GmbH* bei *Polynt SpA* (byla C-324/15 P) padengia savo bylinėjimosi išlaidas,
- Europos Komisija, Nyderlandų Karalystė, *New Japan Chemical*, *REACH ChemAdvice GmbH* ir *Sitre Srl* padengia savo bylinėjimosi išlaidas.